

Raadsvoorstel

Agendapunt	11
Raadsvergadering	10 juni 2026
Portefeuillehouder	C. Kreuk
Begrotingsprogramma	3 - Mens en Samenleving
Onderwerp	Zienswijze ontwerpjaarstukken 2025 en ontwerpbegroting 2027 GGD Gelderland Zuid
Zaak/document nr.	GZDGTL2557194/2557205

Besluit om:

1. door middel van de bijgevoegde brief een zienswijze in te dienen bij het dagelijks bestuur van GGD Gelderland-Zuid over de ontwerpjaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting 2027.

Inleiding

Op 31 maart 2026 heeft u de ontwerpjaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting 2027 van GGD Gelderland Zuid ontvangen. In de jaarstukken wordt u geïnformeerd over de financiële en inhoudelijke resultaten over 2025, evenals over de mate waarin de gestelde doelen zijn gerealiseerd. In de ontwerpbegroting 2027 zijn de beleidsvoornemens en de bijbehorende financiële kaders voor de komende periode uitgewerkt. U wordt op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen op deze stukken.

In het kader van de regionale pilot *Grip op gemeenschappelijke regelingen* zijn ambtelijk algemene uitgangspunten opgesteld voor het indienen van zienswijzen op begrotingen en jaarstukken van gemeenschappelijke regelingen. Deze uitgangspunten zijn erop gericht de kaderstellende en controlerende rol van de raad te versterken en meer uniformiteit en samenhang aan te brengen in de zienswijzen. De voorliggende conceptzienswijze is opgesteld met inachtneming van deze uitgangspunten.

In de voorliggende conceptzienswijze wordt ingegaan op de volgende onderwerpen:

- Samenwerking met de raad
- Taakstelling
- Indexering
- Ontvlechting gezamenlijke bedrijfsvoering van de GGD en de VRGZ
- Wet- en regelgeving
- Stijgende instroom bij Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ)
- Nu Niet Zwanger (NNZ)
- Veilig Thuis

- Toezicht kinderopvang / Toezicht WMO
- Gezondheidsbevordering en preventie

Beoogd effect

Met dit voorstel wordt de gemeenteraad in staat gesteld zijn kaderstellende en controlerende rol ten aanzien van de GR GGD Gelderland-Zuid effectief uit te oefenen. Dit versterkt de bestuurlijke en financiële grip op de gemeenschappelijke regeling en draagt bij aan het bevorderen van de gezondheid van inwoners van Tiel en het verkleinen van gezondheidsverschillen.

Toekomstvisie Tiel

In de toekomstvisie Tiel spreekt men over een actiegerichte samenwerking, GGD Gelderland-Zuid is daar een voorbeeld van. “Versterk de initiërende en uitnodigende houding van het bestuur van Tiel naar de regio. De vorming van een krachtige regio vraagt naast een krachtig besef en beschouwing ook gewoon om actie”.

Collegeprogramma

Samenwerken doen we niet alleen met onze inwoners en maatschappelijke partners, maar ook met medeoverheden. Als gemeente nemen we deel aan verschillende samenwerkingsverbanden om kennis uit te wisselen over actuele ontwikkelingen en uitdagingen. Onze ambitie is hierin een voortrekkersrol te nemen die past bij onze toekomstvisie. Wij vinden het belangrijk om ‘samen’ doelen te bereiken. Een belangrijke partner in deze samenwerking is de GGD Gelderland-Zuid, die een substantiële bijdrage levert aan onze maatschappelijke opgaven. Binnen het programma Samen Leven in Tiel draagt GGD Gelderland Zuid daarnaast bij aan het versterken van preventie, gezondheidsbevordering en vroegsignalering in de Tielse wijken. De GGD ondersteunt de gemeente met data, expertise en uitvoering op het gebied van publieke gezondheid, waardoor gezondheidsverschillen worden verkleind en inwoners beter en eerder worden bereikt. Dit draagt bij aan vitale gemeenschappen, meer samenhang in de wijken en een lagere druk op zwaardere zorg op de lange termijn.

Global goals

GGD Gelderland Zuid draagt bij aan Global Goal nummer 17. Partnerschap aangaan om doelen te bereiken. De GGD Gelderland Zuid is bij uitstek een partnerschap in de regio waarin gemeenten gezamenlijk taken uitvoeren. GGD Gelderland Zuid draagt ook bij aan Global goal 3: Goede gezondheid en welzijn. Gezonde levens, bevorderen welzijn voor alle mensen van alle leeftijden.

Argumenten

1.1 Gezamenlijke uitgangspunten richting de GR'en versterkt bestuurlijke grip

Binnen de regio is afgesproken om bij het opstellen van concept-zienswijzen gezamenlijke uitgangspunten te hanteren. Deze uitgangspunten hebben betrekking op de samenwerking met de raad, taakstelling en indexering. Door in regionaal verband gezamenlijk op te trekken, wordt de bestuurlijke grip op de gemeenschappelijke regelingen versterkt.

1.2 De zienswijze op de ontwerpjaarstukken 2025 en ontwerpbegroting 2027 zijn afgestemd met andere gemeenten in de Regio Rivierenland.

Door in gezamenlijkheid met de gemeenten in de Regio Rivierenland op te trekken kunnen wij met onze zienswijzen het beste resultaat behalen. Het vergroot de invloed van gemeenten binnen de GR en versterkt de gezamenlijke sturingskracht.

1.3 De accountant is voornemens bij de ontwerpjaarstukken 2025 een goedkeurende verklaring te verstrekken voor de getrouwheid.

Bij het opstellen van de zienswijze is er nog geen controleverklaring van de accountant afgegeven. De GGD Gelderland Zuid geeft aan dat de controle van de accountant is afgerond en dat de accountant voornemens is om een goedkeurende verklaring af te geven. De verklaring is daarom nog niet bijgevoegd aan de jaarstukken.

1.5 De Adviesfunctie van de regio Nijmegen adviseert de deelnemende gemeenten van GGD GZ om in te stemmen met de jaarstukken 2025 en de begroting 2027.

De Adviesfunctie is een regionaal overleg-/adviesorgaan dat de deelnemende gemeenten onafhankelijk adviseert bij het beoordelen van financiële stukken van de GGD. De Adviesfunctie regio Nijmegen heeft een adviesrapport (bijlage 8) uitgebracht over de jaarrekening en begroting. Zij adviseert de gemeenten van GGD GZ om in te stemmen met de jaarstukken 2025 en het resultaatbestemmingsvoorstel, onder voorbehoud van besluitvorming over de ontvlechting van de bedrijfsvoering. Daarnaast wordt geadviseerd in te stemmen met de begroting 2027 en € 2.546.000 aan risico's op te nemen naar rato van deelname. Na afronding van de besluitvorming en verwerking van de ontvlechting in de begroting kan dit risico met € 540.000 worden verlaagd.

1.6 De GGD zorgt voor de gezondheid van de inwoners in de regio Gelderland-Zuid in opdracht van de 14 gemeenten in Gelderland-Zuid en van de landelijke overheid.

De GGD richt zich op het voorkomen van gezondheidsproblemen, het optreden bij acute risico's voor de volksgezondheid en het bevorderen van toegankelijke zorg en samenwerking met partners. De taken zijn grotendeels wettelijk vastgelegd (o.a. Wet publieke gezondheid) en omvatten onder meer infectieziektebestrijding, jeugdgezondheidszorg, gezondheidsbevordering, epidemiologisch onderzoek en Veilig Thuis.

Kanttekeningen

1.1 De zienswijze is niet bepalend voor de uiteindelijke vaststelling

Uw zienswijze wordt door het bestuur van GGD Gelderland-Zuid betrokken bij de besluitvorming over de jaarstukken en de begroting. Het algemeen bestuur van GGD Gelderland-Zuid is bevoegd de begroting vast te stellen. Het is aan het bestuur van GGD Gelderland-Zuid om de zienswijze in de afweging mee te nemen; dit kan er echter ook toe leiden dat (gemotiveerd) van de zienswijze wordt afgeweken.

1.2 In de programmabegroting 2027 staan nog niet de financiële gevolgen van het dossier splitsing bedrijfsvoering GGD en VRGZ.

De gemeente Tiel heeft ingestemd met de ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoering van

de GGD en de VRGZ. De financiële consequenties hiervan maken geen onderdeel uit van de conceptbegroting 2027. Deze worden via separate begrotingswijzigingen aan de gemeenten voorgelegd. Dit omdat de besluitvorming door het Algemeen Bestuur van beide organisaties heeft plaatsgevonden na verzending van de ontwerpbegroting 2027 (in april 2026).

Aanpak / uitvoering

Na vaststelling van de zienswijze wordt deze toegezonden aan het Dagelijks Bestuur van GGD Gelderland Zuid. Het bestuur betreft de zienswijze bij de definitieve vaststelling van de jaarstukken en begroting. U wordt door het bestuur van GGD Gelderland Zuid geïnformeerd over de wijze waarop uw zienswijze is meegenomen in de definitieve stukken.

Communicatie en participatie

Bij het voorbereiden van de zienswijze zijn ambtelijk algemene uitgangspunten opgesteld met de gemeenten uit de regio. Het kan de kaderstellende en controlerende rol van de raad verder versterken door hier als gemeenteraden onderling verdere afstemming in te zoeken.

Elk jaar worden openbare informatiebijeenkomsten georganiseerd over het GGD begrotingstraject voor gemeenteraden en andere geïnteresseerden. Dit jaar was dat op 11 mei. De toelichting op de concept-jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027 is vanaf 12 mei 2026 beschikbaar via het iBabs Publiekspitaal (Vergaderingen Nijmegen).

Financiën

De jaarrekening 2025 van GGD Gelderland-Zuid (bijlage 1 t/m 4) sluit met een positief resultaat van € 550.000, voornamelijk als gevolg van lagere overheadkosten en incidentele meevallers. Voorgesteld wordt om € 500.000 te reserveren voor de ontvlechting van GGD en VRGZ en € 50.000 toe te voegen aan de algemene reserve. Dit heeft voor de gemeente Tiel geen direct financieel effect, omdat de bijdrage binnen de vastgestelde kaders blijft. Na deze toevoeging bedraagt de algemene reserve € 1.648.000, waarmee deze onder de streefwaarde van € 1.699.000 blijft.

De ontwerpbegroting 2027 van GGD Gelderland-Zuid (bijlage 5 t/m 7, bijlage 9) laat voor de gemeente Tiel een stijging van de bijdrage zien ten opzichte van 2026 (circa 114k t.o.v. 2026 uniforme taken). Deze toename wordt voornamelijk veroorzaakt door indexatie conform de BRN-richtlijnen (4,91%, circa 90k). Ook zijn er andere ontwikkelingen die leiden tot hogere kosten (circa 24k), zoals nieuwe wet- en regelgeving (met name op het gebied van privacy en informatiebeveiliging), een stijgende instroom en complexere casuïstiek bij Bijzondere Zorg, de groei van het programma Nu Niet Zwanger door meer cliënten en duurdere voorzieningen, en extra beleidscapaciteit en applicaties (Wmo en kinderopvang).

Hoewel de jaarrekening 2025 binnen de kaders blijft, geldt dit niet voor de ontwerpbegroting 2027. Zo wordt voor 282k (waarvan +/- 24k voor Tiel) "nieuwe" uitgaven aan de begroting toegevoegd die leiden tot een aanpassingen van de gemeentelijke bijdrage. Daarnaast volgt er nog een voorstel voor extra kosten voor gewijzigde bedrijfsvoering en frictiekosten die nog niet zijn opgenomen in deze begroting (2027 van de GGD). Voorstel van de GGD is om daarvoor een aanvullende gemeentelijke bijdrage te vragen.

Bijlage(n)

1. Begeleidende brief aan de Raden - Concept Jaarrekening GGD Gelderland Zuid 2025, d.d. 31 maart 2026 met kenmerk GGD/DIR/2026/2785/MP
2. Publieksversie Jaarverslag 2025 GGD Gelderland-Zuid
3. Bestuursversie Jaarverslag 2025 GGD Gelderland-Zuid
4. Concept Jaarrekening 2025 GGD Gelderland-Zuid (*excl. accountantsverklaring; volgt z.s.m. (zie begeleidende brief bijlage 1, p. 1))*).
5. Begeleidende brief aan de Raden, Concept begroting GGD Gelderland Zuid 2027, d.d. 31 maart 2026 met kenmerk GGD/DIR/2026/2786/MP
6. Concept Programma Begroting 2027 GGD Gelderland-Zuid, d.d. 31 maart 2026
7. Overzicht opmerkingen gemeenten in zienswijzen n.a.v. Kaderbrief 2027 en reactie DB van GGD Gelderland-Zuid
8. Gemeente Nijmegen Coördinatie. Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen. Adviesrapport Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 GGD Gelderland Zuid.
9. Aanvullende tabel Nu Niet Zwanger t.b.v. begroting 2027, d.d. 16 april 2026
10. Concept Zienswijze gem Tiel op ontwerpjaarstukken 2025 en ontwerpbegroting 2027 - GGD GR
11. Raadsbesluit zienswijze ontwerpjaarstukken 2025 en ontwerpbegroting 2027 - GGD GR

Burgemeester en wethouders van Tiel,
de secretaris, de waarnemend burgemeester,

Beslissing raad d.d.: 10 juni 2026
de griffier,

Meer informatie:

Team:	Ontwikkeling / Financiën